

38 / 2012

podravnost zbornik

UDK 08HR

podravske zbornike

2012

M U Z E J G R A D A K O P R I V N I C E

Impressum

Podravski zbornik 38/2012

Izdavač: Muzej grada Koprivnice

Za izdavača: Marijan Špoljar

Urednik: Robert Čimin

Uredništvo: Božica Anić (knjižničarstvo), Robert Čimin

(arheologija), Matija Ivačić (književnost), Dorotea Jendrić

(povijest umjetnosti), Mladen Matica (geografija),

Marija Mesarić (etnologija), Vladimir Šadek (povijest),

Goran Šafarek (prirodoslovlje)

Korektura: Robert Čimin

Lektura: Helena Kušenić

Prijevod sažetaka na engleski jezik: Maša Zamlijačanec

Grafičko oblikovanje: Tomislav Turković

Prijelom: Tomislav Turković, Dalibor Vugrinec

Naslovnica: Jezerce (Klijet u Novigradu

Podravskom), foto: Tomislav Turković

Tisak: Printera grupa d.o.o., Zagreb

Naklada: 1.000 primjeraka

ISSN 0350-3372

Adresa uredništva: Muzej grada Koprivnice,

Trg dr. L. Brozovića 1, 48 000 Koprivnica,

tel. +385 48 642 538

e-mail: podravski.zbornik@muzej-koprivnica.hr

Riječ urednika

Poštovani čitatelji,
pred vama se nalazi novi broj Podravskog zbornika, godišnje publikacije Muzeja grada Koprivnice koja, tamo od davne 1975. godine, pronalazi svoju čitateljsku publiku diljem srednje Podravine. Upravo je u to vrijeme (do kraja 70-ih godina 20. stoljeća – po mojem mišljenju), sadržajno i likovno, Podravski zbornik bio najkvalitetniji, a pored toga posjedovao izuzetno razrađenu distribuciju pa je tako vrlo lako dolazio u ruke i najmanje kuće svakog podravskog sela gdje se rado iščitavao tijekom dugih i hladnih zimskih mjeseci. To je ujedno glavna želja novog Uredništva konstituiranog sredinom ove godine.

Uredništvo je u potpunosti izmjenjeno i brojčano smanjeno, a sastavljeno na način da pokriva sva područja koje se u Zborniku pojavljuju posljednjih godišta, od kojih svaki član Uredništva pokriva „svoje područje“: geografija, povijest, povijest umjetnosti, etnologija, arheologija, prirodoslovlje, knjižničarstvo i književnost. Polovina članova Uredništva (4) stari su članovi (većim dijelom muzealci Muzeja grada Koprivnice, kao izdavača Zbornika), dok je druga polovina sasvim nova koja je sa sobom donijela svježu krv, ideje i novine s kojima ćete se već upoznati čitajući ovogodišnji broj. Polazište je bilo na profesionalizaciji Zbornika, odnosno ujednačavanju pojedinih dijelova prijašnjih brojeva koji nisu uvijek bili sasvim smisleni, dorečeni i jasni. Upravo stoga, prekinulo se s podjelom sadržaja na teme poput suvremenih, povijesnih, arheoloških ili prirodoslovnih, već je baza nove podjele način pisanja određenog rada i dijelovi (sadržaj) koje on u sebi nosi – time je dobivena osnovna podjela radova na *Članke* i *Priloge*. Prema novim mjerilima Članak svakako mora sadržavati nekoliko elemenata (sažetak, uvod, glavni dio rada, bilješke, zaključak, *summary* te popis literature), a u pravilu je riječ o radu većeg opsega popraćen slikovnim priložima (fotografije, grafikoni, tablice); dok Prilozi obuhvaćaju kraće i popularne radove, koji nemaju zadaću dokazivati postavljenu tezu. Od prvog broja prisutna je i rubrika *Književnih priloga*, tako da s njom na-

stavljamo i u ovogodišnjem broju.

Potpuno nove teme su *Podravsko nakladništvo* i *Podravske kronike*. Prva obuhvaća bibliografski popis svih tiskovina (monografije, katalozi, deplijani, periodika) objavljenih o Podravini, kao i onih koji na bilo koji način tematiziraju Podravinu zajedno s umjetničkim stvaralaštvom nastalim u Podravini, a krajnji cilj teme jest na jednom mjestu objediniti sve objavljeno o srednjoj Podravini u toku „sezonske ili školske godine“ (od početka rujna 2011. do početka rujna 2012.). S druge strane, tema pod nazivom *Podravske kronike* ima višestruku zadaću, ali je glavna misao popratiti društvena zbivanja u Podravini u istom vremenskom razdoblju kao i *Nakladništvo*, ali na jedan osebujan „kroničarski“ način. Spomenemo li kako je Zbornik preostatak i usamljeni primjer regionalnog časopisa u Republici Hrvatskoj, ili ako vam je draže zbornika, tada ova tema svakako upotpunjuje i osnažuje njegovo postojanje i bit. Naime, u proteklih desetak godina mnogi su slični časopisi od jednog regionalnog kulturološkog časopisa postali isključivo muzejski časopisi u kojima svoje radove većinom objavljuju muzealci uz pokojeg vanjskog suradnika. Podravski zbornik nema nakanu postati takvom vrstom časopisa koji bi objavljivao znanstvene radove, već biti u službi srednje Podravine, njegovih ljudi i čitateljske publike koja ga vjerno prati već gotovo 40 godina. Sagledavši takav Zbornik kao usamljenu jedinku te vrste publikacije na našim prostorima, smatram kako je upravo iz tih razloga potrebno oprezno gajiti njegovu posebnost i jedinstvenost, poglavito u vrijeme kada se nalazimo na pragu Europske unije.

Nakon dužeg vremena Podravski zbornik podlegao je dizajnerskoj ruci, odnosno postoji stručno oko koje se pobrinulo kako bi Zbornik vizualno izgledao što kvalitetnije. Inspiracija novog izgleda jest u brojevima s kraja 70-ih godina 20. stoljeća, a pored toga postoji još jedna očita poveznica. Naime, ta nimalo laka zadaća prepuštena je mladom dipl. dizajneru Tomislavu Turkoviću iz Virja, sinu pokoj-

nog slikara Josipa Turkovića (1936-1982), koji je (usput rečeno) likovno upotpunio prvi broj Zbornika. Slučajnost ili koincidencija? Novi vizualni identitet (logotip, prijelom...) je nešto što će svakako biti primjećeno u čitateljskim krugovima.

I u ovom broju pojavljuju se stari suradnici poput: Mire Kolar-Dimitrijević (pisala do sada u svakom broju), Vladimira Crnkovića, Vladimira Milaka, Venije Bobnjarić-Vučković, Krunoslava Arača, Vladimira Miholeka, Božice Anić i Mladena Matice; pojavljuju se suradnici koji su izostali posljednjih godina: Marijan Špoljar, Hrvoje Petrić, Vesna Peršić-Kovač, a prisutni su i potpuno novi suradnici: Vladimir Šadek, Maja Zebec, Tereza Salajpal i Ljiljana Vugrinec. Posebice raduje otkriće nekolicine mladih autora čiji su radovi objavljeni u ovom broju (među prvim njihovim radovima uopće: Ana-Marija Martan, Maja Turinski i Helena Kušenić) iznimno kvalitetni i čijoj se suradnji nadamo i u narednim brojevima. Teme raznovrsne, od geografije i povijesti, do povijesti umjetnosti, etnologije, prirodoslovlja, knjižničarstva i književnosti – za svakog ponešto...

Po prvi put uvedene su Upute suradnicima na posljednjim stranicama Zbornika kako bi se ubuduće olakšao rad kako Uredništva tako i suradnika. Upute su jednostavne i jasne kojima su definirani zahtjevi Uredništva za zaprimanje radova (npr. tehničke upute za pisanje priloga i bilježaka, način citiranja itd.), a sve u cilju njegovog operativnijeg rada i poboljšanja (profesionalizacije) Zbornika. Nadam se da će svatko od vas u ovogodišnjem broju Podravskog zbornika pronaći neku zanimljivu i atraktivnu temu za sebe i da ćete ga preporučiti svojim rođacima, susjedima, prijateljima...

Ugodno čitanje,

Robert Ćimin
Urednik Podravskog zbornika

Upute suradnicima

Adresa Uredništva Podravskog zbornika:
Muzej grada Koprivnice,
Trg dr. Leandera Brozovića 1, 48 000
Koprivnica, tel. +385 48 642 538,
podravski.zbornik@muzej-koprivnica.hr

Radovi se dostavljaju običnom i/ili elektronskom poštom tijekom godine, a potrebno ih je dostaviti **najkasnije do 1. lipnja** za svaki naredni broj. Tekstove dostavljeni nakon tog datuma uvažavati će se tek za idući broj.

Podravski zbornik bavi se temama iz srednje Podravine tako da u obzir dolaze samo radovi koji su na neki način vezani uz nju. Zbornik objavljuje članke koji se recenziraju kao i one koji ne podliježu recezentskom postupku, a radovi se dijele na članke, priloge i književne priloge.

Članak mora sadržavati sljedeće elemente:

1. Naslov
2. Sažetak (najviše 1 kartica teksta)
3. Ključne riječi (do 7 riječi)
4. Uvod
5. Glavni dio rada koji osim tekstualnog dijela može sadržavati slikovne priloge i/ili tablice. Obvezne su bilješke ispod teksta, a potrebno ga je podijeliti u više poglavlja.
6. Zaključak
7. Literatura i izvori (navode se samo naslovi korišteni u članku u abecednom redu po prezimenu autora)

Opseg članka smije iznositi do 25 kartica teksta (45.000 slovnih znakova uključujući razmake i bilješke) te najviše 7 slikovnih (*color*) priloga. Slikovni prilozi i tablice moraju sadržavati potpis i porijeklo (autor, izvor, vlasnik).

Prilozi

Obuhvaćaju kraće, popularne radove, koji osim tekstualnog dijela mogu sadržavati i 2-3 slikovna priloga, bilješke nisu obvezatne, a poželjno je navođenje literature. Dozvoljeni opseg priloga jest 6 kartica teksta (10.800 slovnih znakova).

Književni prilozi

Zbornik objavljuje književne radove, a između

pristiglih radova Uredništvo odabire najkvalitetnije, poštujući pritom rodnu i žanrovsku raznovrsnost.

Tehničke upute za pisanje priloga

Svi prilozi (članci, prilozi i književni prilozi) dostavljaju se u računalnoj datoteci programa MS Word: font Times New Roman, veličina 12, jednostruki prored, bez poravnavanja, s marginama od 2,5 cm. Tablice, grafikoni i slike dostavljaju se kao zasebne računalne datoteke u odgovarajućem formatu te moraju imati broj, naziv i izvor. Numeriraju se u nizu arapskim brojevima. U tekstu je potrebno na neki način naznačiti mjesto gdje dolazi pojedini slikovni prilog (npr., Sl.1. ili Tab.1.).

Radovi se dostavljaju uredništvu isključivo u elektroničkom obliku (CD, USB ili e-mail).

Upute za pisanje bilježaka

Bilješke se označavaju na pripadajućem mjestu u tekstu i pri dnu stranice u neprekinutom nizu od 1. naviše. Prilikom citiranja prvi puta se navodi puni bibliografski navod, a za svako sljedeće navođenje uz prezime i ime citiranog autora stavlja se oznaka Navedeno djelo ili Nav.dj. uz obavezno dodavanje stranice s koje se navod preuzima. Ako se komentira ili kompilira veći dio citiranog autora koristi se oznaka stranica (od-do). Oznaka Isto se koristiti ukoliko se bilješke vezane uz određeno djelo navode jedna za drugom.

Način citiranja

a. Citiranje knjiga ako djelo ima jednog, dva ili tri autora

SEKELJ IVANČAN, Tajana: *Podravina u ranom srednjem vijeku*. Zagreb: Institut za arheologiju, 2010., 50.

MAREŠIĆ, Jela; MIHOLEK, Vladimir: *Opis i rječnik đurđevačkoga govora*. Đurđevac: Gradska knjižnica Đurđevac, 2011., 123.

Ako je publikacija djelo četvorice ili više autora, navodi se samo naslov djela i ostali bibliografski podatci, a autori se izostavljaju.

b. Citiranje članka iz zbornika

KOLAR-DIMITRIJEVIĆ, Mira: *Povjesničar Rudolf Horvat i Koprivnička Podravina*. // Podrav-

ski zbornik 1993/94, (urednik Franjo Horvatić), Koprivnica: Muzej grada Koprivnice, 1995., 22-24.

c. Citiranje članka iz časopisa

DOBROVŠAK, Liljana: *Židovi u gospodarstvu Koprivnice i Podravine*. // Podravina: časopis za multidisciplinarna istraživanja VIII, 16, 2009., 98-114.

d. Citiranje novina

KUZEL, Vladimir: *Briga za najboljeg čovjekovog prijatelja*. // Glas Podravine i Prigorja LIII, 47 (27.11.1998.), 9.

Ili ako je tekst bez naslova i autora
Podravske novine IV, 46 (18.11.1933.), 2.

e. Citiranje iz arhivskih fondova

Nadbiskupski arhiv Zagreb. Kanonske vizitacije (dalje: NAZ, KV), Prot. 89/I, 85.
Hrvatski državni arhiv (dalje: HAD). Zagrebačka oblast (141): Veliki župan Zagrebačke oblasti, kut. 176, br. 35554/1924.

f. Citiranje članka na elektroničkom mediju

MANZO, Kathleen Kennedy: *Libraries seeking updated role as learning center*. // Education week 16, 1997. Dostupno na: <http://www.epnet.com/ehost/login.html> (15.04.2002.).

g. Članak u elektroničkom i tiskanom obliku

NEJAŠMIĆ, Ivo: *Posljedice budućih demografskih promjena u Hrvatskoj*. // Acta Geographica Croatica XXXVIII, 1 (2010.-2011.), 1-14. Dostupno na: <http://hrcak.srce.hr/index>.

[php?show=clanak&id_clanak_jezik=126073](http://www.muzej.koprivnica.hr/php?show=clanak&id_clanak_jezik=126073) (02.08.2012.).

Autorska prava

Jednom prihvaćeni članak obvezuje autora da isti članak ne smije objaviti drugdje bez dozvole Uredništva koje je članak prihvatilo. U takvom slučaju mora se navesti podatak gdje je članak objavljen prvi put.

Autori jamče da je njihov rad izvorni doprinos i da objavljivanje njihovog članka ne predstavlja kršenje autorskih prava. Prihvaćanjem radova za objavljivanje, Izdavač postaje nositelj autorskih prava ukoliko nije određeno drukčije.

Uredništvo ne odgovara za navode i stajališta iznesena u pojedinim priložima, već njihovi autori.

Ostale važne napomene

Članak mora zadovoljavati sve tehničke propozicije navedene u ovim uputama, dok prilog može i ne mora sadržavati sve potrebne elemente, već samo tehničke zahtjeve predaje članka. Uredništvo pridržava pravo da tekstove koji ne odgovaraju kriterijima uputa vrati autoru, odnosno da radove u potpunosti prilagodi propozicijama Zbornika i standardima hrvatskog književnog jezika (odnosno stranog jezika). Konačnu odluku o prihvaćanju i objavljivanju članka, kao i redoslijed članaka, određuje Uredništvo.

Autor dobiva jedan primjerak Zbornika u kojem je njegov rad objavljen.

Uredništvo Podravnog zbornika

Sadržaj

Impressum	2
-----------	---

Riječ urednika	3
----------------	---

Članci

ANA-MARIJA MARTAN: Industrijsko-geografska obilježja razvoja Koprivnice.	6
---	---

MAJA TURINSKI: GIS analiza razvoja biciklističkih staza koprivničkog kraja.	20
--	----

MLADEN MATICA, MAJA TURINSKI: Infrastruktura prostornih podataka Podravine.	34
--	----

MIRA KOLAR-DIMITRIJEVIĆ, ELIZABETA WAGNER: Đurđevčani – prof. Viktor Pogačnik i dr. Daniel Pogačnik. Subjekti socijalne politike u prvoj četvrtini 20. stoljeća.	44
---	----

HRVOJE PETRIĆ: „Sukob sjećanja i simbola“. O spomeničkoj baštini i sjećanju na svjetske ratove u koprivničkoj Podravini.	66
---	----

VLADIMIR ŠADEK: Politički prebjezi na području koprivničke i đurđevačke Podravine u vrijeme monarhističke Jugoslavije.	76
---	----

VLADIMIR MIHOLEK: Zabavni i glazbeni život te zborovi u Đurđevcu do 1940. godine.	84
--	----

MARIJAN ŠPOLJAR: Baštinski centar Hlebine kao kulturni i turistički proizvod.	100
--	-----

HELENA KUŠENIĆ: Zavjetna kapela Presvetoga Otkupitelja u Crkvi sv. Antuna Padovanskoga u Koprivnici.	114
---	-----

MAJA ZEBEC: O narodnoj umjetnosti. U okviru tradicijske arhitekture vinogradarskih kljeteri 19. stoljeća na području Bilogore.	126
---	-----

TEREZA SALAJPAL: Igre djece predškolske i školske dobi te mladeži u Goli tijekom prošlog stoljeća.	142
---	-----

BOŽICA ANIĆ: Koprivnički časopisi 20. stoljeća u Zavičajnoj zbirnici knjižnice Muzeja grada Koprivnice.	154
--	-----

LJILJANA VUGRINEC: Županijska matična služba Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica.	172
--	-----

Prilozi

VLADIMIR CRNKOVIĆ: Ivan Večenaj, <i>Mojsija i Crveno morje</i> . Najnovija akvizicija Hrvatskog muzeja naivne umjetnosti.	192
VENIJA BOBNJARIĆ-VUČKOVIĆ, DUNJA VEDRIŠ: Konzervatorsko-restauratorski radovi na slici „Podravski pivari“.	196
VESNA PERŠIĆ KOVAČ: Kulturna dobra s područja Koprivničko-križevačke županije. Uvrštena na Listu zaštićenih nematerijalnih kulturnih dobara Republike Hrvatske.	200
ROBERT ČIMIN: Novi duh triju koprivničkih muzealija.	204
KRUNOSLAV ARAČ: Velika žutonoga prutka kod Ješkova. Nova vrsta u Republici Hrvatskoj.	210

Književni prilozi

DAMIR MAĐARIĆ: Fran G.: <i>Spoved</i> . Drama.	214
VLADIMIR MILAK: <i>Zapažanja</i> . Iz neobjavljene zbirke aforizama.	231
MILAN FRČKO: <i>Pjesme</i> .	232

Podravsko nakladništvo

Uredila: BOŽICA ANIĆ.	234
------------------------------	-----

Podravske kronike

Uredio: KRONIČAR.	242
Popis suradnika u br. 38 / 2012	252
Upute suradnicima	253